

Силабус курсу Місьцеве господарювання

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність: «Менеджмент»

Освітня програма «Управління персоналом»

Рік навчання: 3, Семестр: 6

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу **Богач Юрій Аркадійович**

Контактна інформація

ioabo@ukr.net, +380677915555

Опис дисципліни

Дисципліна “Місьцеве господарювання” спрямована на формування у студентів теоретичних знань з питань структури місцевого господарства та його функцій, методів управління економікою міста, методами і механізмами управління містобудівною та господарською діяльністю, а також практичних навичок проведення містобудівного моніторингу, розробки заходів щодо стимулювання та підтримки місцевого економічного розвитку. Дисципліна орієнтує на пошук причин неефективності функціонування місцевого господарства та пошук креативних підходів до підвищення його ефективності та забезпечення соціально-економічного розвитку міста.

Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Поняття міста та його господарства в економіці України	Засвоєння основних підходів до формування розуміння містоутворення, його місця в економічній системі країни, формування знань щодо ознак міста	Тести, питання
2	Структура міського господарства та його функції	Засвоєння теоретичних засад щодо структури міського господарства, базових принципів управління міським господарством, завдань виробничого та соціального	Тести, питання

		комплексу міста, а також формування знань про основні галузі виробничого та соціального комплексу міста.	
3	Господарська діяльність об'єктів міського господарства	Володіння знаннями щодо можливих форм власності об'єктів міського господарства, соціально-економічних проблем розвитку та управління в міському господарстві; вміння визначати ресурсні потенціали та здійснювати фінансове планування (ціноутворення, формування доходів та витрат) на підприємствах міського господарства.	Кейси, задачі, питання
4	Житлове господарство	Володіння знаннями щодо сутності житлового господарства, його структури та завдань, вміння використовувати управлінські підходи для виконання завдань, пов'язаних з функціональним призначенням галузі у процесі експлуатації та обслуговування житлового фонду.	Кейси, задачі, питання
5	Дорожнє господарство	Володіння знаннями щодо умов розвитку вулично-дорожньої мережі міста, умов її утримання, вміння аналізувати ситуації щодо міських доріг, мостів, інших шляхових споруд для встановлення їх відповідності потребам і розмірам руху, а також відповідності вимогам безпеки руху транспорту і пішоходів.	Кейси, задачі, питання
6	Міський транспорт	Володіння знаннями щодо сутності систем міського та зовнішнього транспорту, їх специфічних рисах, місця і значення транспортних вузлів в інфраструктурі міста, вміння і навички аналізу щільності пасажирських потоків і визначення потреби населення у внутріміських перевезеннях для визначення їх впливу на економіку міста.	Кейси, задачі, питання
7	Зелене господарство	Володіння знаннями щодо засобів здійснення благоустрою територій, видах благоустрою, ролі зелених насаджень у місті та їх санітарно-гігієнічну, архітектурно-планувальну та культурно-побутової роль, а також значення для формування позитивного іміджу економічно успішного міста	Тести, питання
8	Системи інженерного забезпечення міст	Володіння знаннями щодо інфраструктури систем санітарного благоустрою, вміння з проведення моніторингу проблем систем життєзабезпечення міст і вироблення навичок пошуку напрямків їх вирішення.	Тести, питання
9	Системи санітарного благоустрою та освітлення міських територій	Володіння знаннями щодо інфраструктури систем санітарного благоустрою міста, особливості організації робіт з прибирання територій міста та вивезення сміття, специфіки формування освітлення міських територій	Тести, питання

10	Основи місцевого економічного розвитку	Розуміння поняття «місцевий економічний розвиток», його цілей, знання принципів та можливостей місцевого економічного розвитку; навички з формування концепції економічного розвитку території.	Кейси, тести, питання
11	Методологія та сучасна практика стратегічного планування економічного розвитку міста	Володіння знаннями з підходів до планування розвитку територій; вміння з стратегічного планування місцевого економічного розвитку.	Кейси, тести, питання
12	Фінансування та оцінювання місцевого економічного розвитку	Володіння знаннями щодо бюджетних, інвестиційних, кредитних та грантові джерел фінансування місцевого економічного розвитку, місцеві цільові програми та субвенції; вміння із залучення і використання різних інструментів фінансування місцевого економічного розвитку.	Кейси, задачі, питання
13	Інвестиційні інструменти та грантові механізми в забезпеченні економічного розвитку міста	Володіння знаннями щодо класифікації іноземних інвестицій, шляхів їх залучення, підходів до управління розвитком індустріальних зон типу «Грінфілд» і «Браунфілд»; вміння щодо формування та моніторингу інвестиційного клімату міста, залучення і використання зовнішніх інвестиційних інструментів для забезпечення місцевого економічного розвитку.	Кейси, задачі, питання
14	Підтримка розвитку місцевого бізнесу та підприємництва як складова місцевого господарювання	Володіння знаннями щодо методик дослідження стану бізнес-клімату в містах, інструменти стимулювання та підтримки малого і середнього бізнесу; вміння і навички з використання регуляторного впливу для стимулювання та підтримки малого і середнього бізнесу.	Кейси, тести, питання

Літературні джерела

1. Аверкина М.Ф. Забезпечення стійкого розвитку міст та агломерацій: теорія, методологія, практика: монографія. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2015. 496 с.
2. Бліщук К. М. Інноваційні інструменти місцевого економічного розвитку. Ефективність державного управління. 2019. Вип. 2. С. 177-188.
3. Богач Ю., Маргасов Д. Економічна ефективність впровадження інструментів електронної демократії та громадянських технологій для місцевого розвитку. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 2025. № 342(3(1), 330-335. URL: <https://herald.khmnpu.edu.ua/index.php/herald/article/view/1974/2021>
4. Богач Ю.А. Цифровізація діяльності органів місцевого самоврядування як інструмент забезпечення сталого розвитку територіальних громад. Економічний простір. 2025. № 201. С. 264-268. URL: <http://economicspace.pgasa.dp.ua/article/view/332312>
5. Богач Ю.А., Кривокульська Н.М. Аналіз форм участі громадськості у місцевому самоврядуванні. Економічний аналіз. 2020. № 4. С. 60-66.
6. Буквар доріг майбутнього. Посібник з управління комунальними дорогами для органів місцевого самоврядування : посіб. Київ, 2020. 172 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/562/13.05.pdf>
7. Варченко, О., Крисанов, Д., & Варченко, О. (2025). Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах України. Сталий розвиток економіки, №1 (52), 473-482. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-68>

8. Волосяк М., Богач Ю. Локальна комунікаційна політика в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови. Матеріали доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах інноваційного розвитку економіки. Тернопіль. 2022. С. 86-88
9. Волосяк М., Богач Ю. Роль корпоративної соціальної відповідальності у місцевому економічному розвитку. Матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах інноваційного розвитку економіки. THEU. 2020
10. Грищенко І. М. Характеристика принципів діяльності органів місцевого самоврядування України. URL: <http://nbuv.gov.ua>
11. Громади і бізнес: чому співпраця взаємовигідна. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/14159>
12. Желюк, Т. Нові можливості та виклики для місцевого економічного розвитку/ URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/42993/1/%D0%96%D0%B5%D0%BB%D1%8E%D0%BA.pdf>
13. Житлово-комунальне господарство. ЖКГ - практично, легко про складне. URL: <https://jkg-ukraine.com.ua>
14. Зростання «зелених» міст: практичний посібник. Федерація канадських муніципалітетів / Проєкт міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст», 2021. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/706/GreenCityGuide-UA.pdf>
15. Індекс публічності місцевого самоврядування. URL: <http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/City-Democracy-Index-2020.pdf>
16. Інструменти економічного розвитку територій. URL: http://www.ppv.net.ua/uploads/work_attachments/Local_Economic_Development_Toolkit-UA.pdf
17. Інструменти управління майном комунальної власності територіальної громади: посібник. Київ. 2021. 107 с.
18. Карелін С. Стійкі системи водопостачання. Готовність до надзвичайних ситуацій та умов воєнного стану. Рекомендації для територіальних громад. Київ. 2022. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/824/Water-Supply-Resilience.pdf>
19. Кривокульська Н., Гулько С., Брич В., Богач Ю. Регулювання сталого розвитку територіальних громад на засадах стратегічного і проєктного підходів в контексті вимог Європейського Союзу. Інноваційна економіка. № 3-4. 2024. С.84-95 <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2024-2-8>
20. Маркетингове забезпечення сталого розвитку міського громадського транспорту: монографія / Т. М. Борисова, Г. Л. Монастирський, Р. Б. Окрепкий [та ін.] ; за ред. Т. М. Борисової, Г. Л. Монастирського. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2019. 220 с.
21. Методика формування спроможних територіальних громад – маршрутна карта і покроковий план для добровільного об'єднання громад. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=248000613
22. Містобудування та територіальне планування / Науково-технічні збірники. К.: КНУБА. URL: <http://library.knuba.edu.ua/node/86>
23. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах: антикризові інструменти у воєнний і післявоєнний період: посібник для органів місцевого самоврядування. Львів. 2022. URL: <https://decentralization.ua/uploads/library/file/838/LED.pdf>
24. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н. Єременко / Асоціація міст України. К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 256 с. URL: <https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/1plangrweb.pdf>
25. Сторонянська, І. Особливості та проблеми здійснення громадського контролю виконання місцевих бюджетів територіальних громад. Світ фінансів. 2020. Вип. 4. С. 103–117.
26. Як громадам управляти своєю територією в умовах ринку земель:
27. 7 важливих кроків. Поради та рекомендації фахівців. 2021. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/743/zemreforma-4.pdf>
28. Hrei Vladyslav, Otych Daria, Kryvokulska Nataliia, Homlia Liudmyla, Bohach Yurii. The Role of Communication in Developing Environmental Awareness and Concern for Environmental Issues.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінги	Самостійна робота
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття).	Тестування по темах 1-14 на платформі Moodle, що включає 20 тестових питань, правильна відповідь на кожне із яких оцінюється по 5 балів	Оцінка за виконані тренінгові завдання (4 завдання) визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих в процесі виконання тренінгових завдань	Оцінка за виконану самостійну роботу визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за виконані окремі завдання (2 завдання) в рамках виконання проекту брендингу

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

